

Wnioski z
przekształceń
systemów
emerytalnych
ostatnich lat

Michał Rutkowski

Dyrektor Naczelny Globalnej Praktyki Zabezpieczenia
Społecznego i Pracy, Bank Światowy

167. seminarium mBank-CASE, 29.10.2020

Emerytalny dylemat trójkąta

Adekwatność

Stabilność/Podtrzymywalność

Powszechnie Oczekiwany
Rzeczywisty Wiek Emerytalny

Sedno dylematu

- Jeżeli system jest i adekwatny, i stabilny/podtrzymywalny to ma nierealistycznie wysoki wiek emerytalny
- Jeżeli system jest i adekwatny i ma powszechnie pożądany wiek emerytalny, to jest niestabilny/niepodtrzymywalny
- Jeżeli system jest i stabilny/podtrzymywalny, i ma powszechnie oczekiwany wiek emerytalny, to nie jest adekwatny

Cele pomocnicze

- Zasięg systemu
- Administracyjna efektywność
- Odpowiednie zachęty na rynku pracy/wykorzystanie potencjału pracy
- Dywersyfikacja pochodzenia emerytury/zarządzanie ryzykiem emerytalnym

Reformy na świecie

- Stopa oskładkowania
- Płacowy pułap oskładkowania
- Prawa emerytalne nabyte za każdy rok opłacania składki jako proporcja zarobków („accrual rate”)
- Poziom minimalnej emerytury
- Baza dochodowa do oskładkowania
- Ocena/przecena zarobków z wcześniejszych okresów
- Indeksacja i waloryzacja
- Liczba lat/wysokość składek niezbędnych aby otrzymywać emeryturę
- Wiek emerytalny
- Dostosowanie poziomu emerytury w przypadku odejścia przed ustawowym wiekiem emerytalnym
- Renta inwalidzka i rodzinna

Table 1.1. **Overview of pension reform measures in 34 OECD countries, 2009-13**

	Coverage	Adequacy	Sustainability	Work incentives	Administrative efficiency	Diversification/ security	Other
Australia	x	x	x	x	x		x
Austria	x	x	x				x
Belgium				x			
Canada	x		x	x		x	x
Chile	x	x			x	x	x
Czech Republic			x	x		x	
Denmark				x	x		
Estonia		x	x	x	x	x	
Finland	x	x	x	x		x	
France	x	x	x	x			x
Germany		x	x	x			
Greece		x	x	x	x		
Hungary		x	x	x		x	x
Iceland							x
Ireland	x		x	x		x	x
Israel	x	x				x	
Italy		x	x	x	x		
Japan	x	x	x		x		x
Korea	x		x		x		
Luxembourg	x		x	x			
Mexico		x			x	x	
Netherlands						x	
New Zealand		x	x				x
Norway		x	x	x			
Poland	x		x	x		x	
Portugal	x	x	x	x		x	
Slovak Republic			x		x	x	
Slovenia			x	x			
Slovenia	x	x	x	x	x	x	x
Spain		x	x	x			
Sweden		x	x	x	x	x	
Switzerland			x			x	
Turkey				x		x	x
United Kingdom	x	x	x	x	x	x	x
United States	x	x	x				

Note: See Table 1.2 for the details of pension reforms.

Każdy kraj OECD reformował wiele z podstawowych elementów jakości systemu emerytalnego w latach 2009-2013

Lekcje z przekształceń systemów emerytalnych

- Adekwatność – absolutna **i relatywna**
- Stabilność/Podtrzymywalność –
ekonomiczna **i polityczna**
- Powszechnie Pożądany Wiek Emerytalny – i
zachęty **i minimalny wiek**

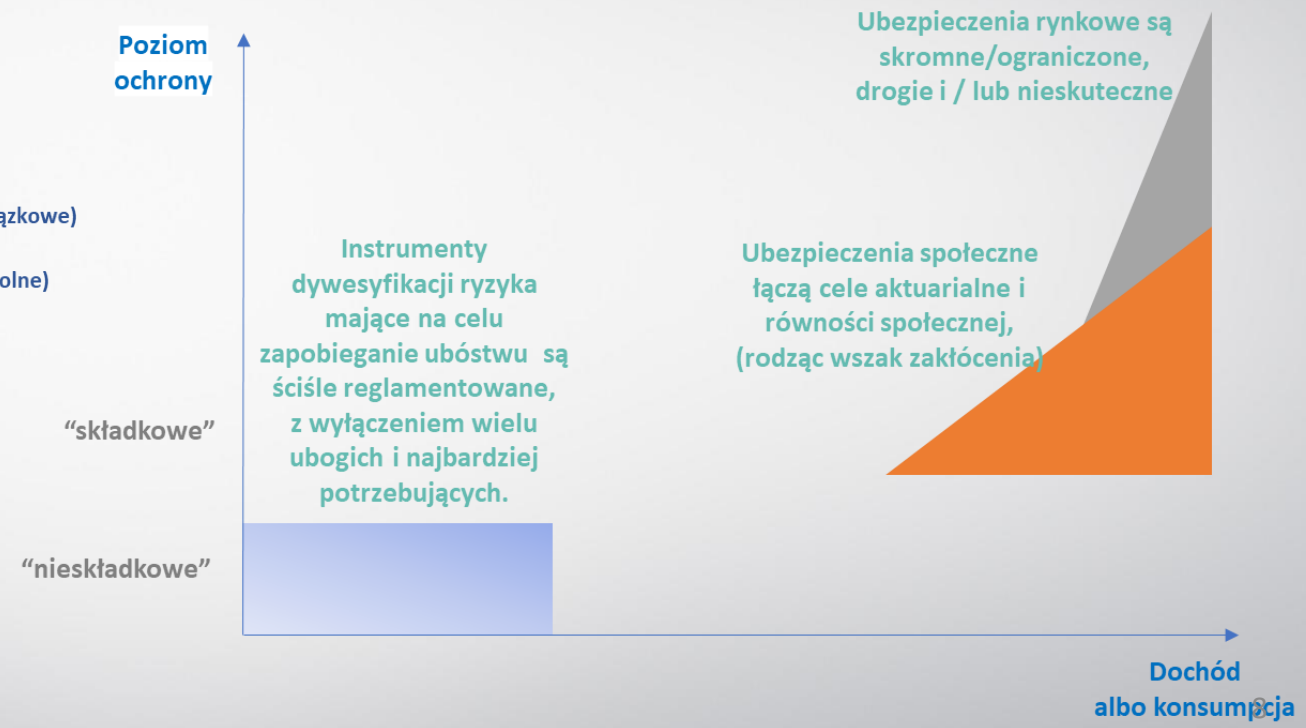

Obecna segmentacja i wykluczenie.

a. Stylizowany stan ochrony socjalnej w kraju rozwijającym się

- = pomoc społeczna
- = ubezpieczenie społeczne (obowiązkowe)
- = ubezpieczenie rynkowe (dobrowolne)

Działania, które wypełniają luki i zwiększają zasięg zabezpieczenia.

b. Działania w celu zniwelowania istniejących luk w ochronie

Dostępna, kompleksowa ochrona.

c. Kompleksowa pomoc ubezpieczeniowa

- = pomoc społeczna
- = ubezpieczenie społeczne (obowiązkowe)
- = ubezpieczenie rynkowe (dobrowolne)
- = dotowana składka na ubezpieczenie

Poziom
ochrony

